

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
19-11-2024

J nr. 2024 - 4362

Akt-id 529411

Svar på KEF alm. del – spm. 18

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget har i brev af d. 28. oktober 2024 stillet mig følgende alm. del spørgsmål 18, som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål 18

Vil ministeren kommentere præsentation af 21. oktober 2024 fra Kalundborg Refinery, som blev givet i forbindelse udvalgets besøg til Kalundborg og Havnsø om Kalundborg Symbiose, CO₂-fangst og -lagring den 21. oktober 2024, jf. KEF alm. del - bilag 44? Ministeren bedes navnlig forholde sig til problematikken om, at Havnsø-lageret kommer 16 til 19 måneder efter CCUS-udbud, jf. præsentationen side 5, og forslaget om at bruge en del af passagerafgiften til, at der tilføres en smule brint til flybrændstoffet, så mængden af såkaldte aromater reduceres, jf. præsentationen side 6-11.

Svar

Fsva. CO₂-fangst og -lagring

Fangst og lagring af CO₂ (CCS) er et af flere vigtige klimaredskaber, vi er nødt til at tage i brug for at opnå vores nationale, europæiske og globale klimamål. For at udvikle CCS i Danmark er det afgørende, at vi skaber de rette rammer og støtter udviklingen af fulde værdikæder, hvilket den nu åbne CCS-pulje er et eksempel på. CCS-puljen har til formål at sikre udviklingen af CCS og skønnes at bidrage med 2,3 mio. ton CO₂ årligt fra 2030. Derfor vigtigt at finde de rigtige balancer i udbuddet, så mest mulig CO₂ fanges med størst mulig sikkerhed.

Udbudsmaterialet for CCS-puljen blev offentliggjort d. 9. oktober 2024, og udbuddet er dermed officielt i gang. Forud for offentliggørelsen af det endelige udbudsmateriale, var materialet i offentlig høring, hvor Energistyrelsen modtog svar og feedback fra 27 interessenter. Deres input gav anledning til en række tilpasninger af udbudsmaterialet, herunder også i forhold til nærværende problemstilling, som relaterer sig til forholdet mellem tidslinjen for udbuddet af CCS-puljen og eventuelle endelige investeringsbeslutninger (FID) for danske CO₂-lagringsprojekter på land.

Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

Holmens Kanal 20
1060 København K

T: +45 3392 2800
E: kefm@kefm.dk

www.kefm.dk

Den 20. juni 2024 meddelte jeg tre tilladelser til at efterforske, om der kan ske lagring af CO₂ i undergrunden på forsvarlig vis i tre områder på land. Hvorvidt tilladelse resulterer i egentlige CO₂-lagringsprojekter vil bl.a. afhænge af, om selskabernes undersøgelser viser, at undergrunden er egnet til kommerciel CO₂-lagring, at det vil kunne foregå sikkert og forsvarligt, og at Energistyrelsen giver tilladelse til, at selskaberne kan påbegynde CO₂-lagring.

Kalundborg Refinery påpeger i præsentationen i KEF alm. del. bilag 44, at selskaberne bag et evt. kommercielt CO₂-lager i dets nærhed først forventes at træffe FID i løbet af 2027. Det betyder, at der først vil være truffet FID i det pågældende CO₂-lager 16-19 måneder efter december 2025, som er Energistyrelsens frist for indlevering af de endelige tilbud – såkaldte "best and final offers" (BAFO) – på CCS-puljen.

I puljedesignet balanceres der mellem at sikre velfungerende rammer for at understøtte udviklingen af CCS og understøtte, at puljen kan levere bidrag til indfrielse af klimamålet i 2030. Konkret skønnes puljen som nævnt at bidrage med 2,3 mio. tons årligt fra 2030. En markant udskydelse af fristen for indlevering af BAFO med fx 16-19 måneder, for at bringe det tættere på eventuelle FID-beslutninger for danske CO₂-lagringsprojekter på land, vil med høj sandsynlighed betyde, at meget få projekter ville kunne nå i mål med opbygning af en CCS-værdikæde inden 2030. Det valgte udbudsdesign og processen for udbuddet underbygges bl.a. af en række af de markedstilbage meldinger, som Energistyrelsen modtog i forbindelse med den offentlige høring af udbudsmaterialet til puljen.

Konkret er der dog indført øget fleksibilitet med hensyn til midlertidige og permanente ændringer i de vindende tilbudsgiveres CCS-projekter eller værdikæder. Det betyder bl.a., at hvis selskabet bag udviklingen af det CO₂-lager, som et vindende CCS-projekt baserer sig på, ikke træffer en positiv FID – for eksempel som følge af, at det viser sig, at de geologiske forhold i undergrunden på den specifikke lokation ikke er tilstrækkeligt velegnede til CO₂-lagring – vil den vindende tilbudsgiver, under de rette vilkår, have en kontraktuel adgang til at skifte til et andet CO₂-lager – dog uden at ændre støtteniveauet.

Derudover er det også gjort muligt for de vindende tilbudsgivere at opnå en udsettelse af idriftsættelsesdatoen, og dermed ikke ifalde bod, hvis efterforskning af undergrunden tydeligt viser, at den ikke er teknisk egnet til lagring af CO₂.

Disse aspekter har samlet set til formål at mindske risikoen for de tilbudsgivere, som forventer at basere deres konkrete CCS-projekter på CO₂-lagringsprojekter, der på tidspunktet for BAFO til CCS-puljen endnu ikke har truffet FID. Det endelige design af et udbud vil således altid være en afvejning af forskellige hensyn og jeg mener, at de rette balancer er ramt i dette udbud. Dermed sikres god mulighed for at mange projekter kan deltage, og der samtidig er stor sikkerhed for, at puljen bidrager til vores klimamål.

Fsva. lavaromat flybrændstof

Der henvises til svar på KEF alm. del – spm. 418 2023/24.

Med venlig hilsen

Lars Aagaard